

ZIMA | 2020

49,50 Kč | 2 € ČÍSLO

24

Listy

sociální práce

Informační a odborný časopis
(nejen) pro sociální pracovníky

Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky
Partnerem časopisu je Ministerstvo práce a sociálních věcí

ROČNÍK VIII.

www.apsscr.cz
www.listysp.cz

na bydlení i ve vyšších částkách (zejména podle místní nákladnosti bydlení).⁵

Na část bytu lze v případě hodném zvláštního zřetele poskytnout doplatek na bydlení, nikoli příspěvek na bydlení. Pokud však v bytě bydlí další osoby neposuzované společně s žadatelem a některá z nich pobírá na bydlení v tomto bytě příspěvek na bydlení, snižují se započítané náklady za celý byt, ze kterých se dovodí podíl představující limit pro započítání nákladů na část bytu.

UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ

Doplatek na bydlení v ubytovacím zařízení je určen pro situace, kdy si žadatel hledá jiné, přiměřené bydlení, rovněž se obrátil na obec, ve které má evidováno místo trvalého pobytu nebo ve které se fakticky zdržuje, s žádostí o pomoc se zajištěním přiměřeného bydlení, obec mu takové bydlení nenabídla a vydala mu doporučení dalšího postupu (což je její povinnost).

Za ubytovací zařízení se pro účely doplatku na bydlení považuje takové ubytovací zařízení, ve kterém se poskytuje ubytování na dobu delší než dva měsíce v období šesti měsíců po sobě jdoucích a které má hygienickou stanicí schválený provozní řád stanoveného obsahu.⁶ Pokud konkrétní zařízení tyto podmínky nesplňuje, hodnotí se podle jiných kritérií, obvykle podle požadavků na standardy kvality bydlení jiného než obytného prostoru.

Náklady na bydlení lze pro doplatek na bydlení započítat do výše v místě obvyklé, maximálně v rozsahu 80 % normativních nákladů na bydlení.

O přiznání či nepřiznání doplatku na bydlení v ubytovacím zařízení informuje úřad práce pověřený obecní úřad nebo újezdni úřad příslušný podle místa

skutečného pobytu adresátů dávky s podnětem k zahájení sociální práce za účelem řešení jejich bytové situace.

STAVBA PRO INDIVIDUÁLNÍ ČI RODINNOU REKREACI

Doplatek na bydlení ve stavbě pro individuální či rodinnou rekreaci lze přiznat pouze vlastníkovému takové stavby, který tuto stavu užívá k trvalému bydlení.

Stavba pro individuální či rodinnou rekreaci ve smyslu pro účely doplatku na bydlení může být tvořena jednou nebo více místnostmi. Musí mít povahu samostatně vymezeného uzamykatelného prostoru s minimálně jednou pobytovou místností, neomezeným přístupem k pitné vodě a musí mít záchod. Rovněž musí přiměřeně splňovat další požadavky zejména na stanovené základní stavebně technické vlastnosti k bydlení, velikost včetně minimální podlahové plochy a světlé výšky místností, osvětlení, větrání, vytápění.⁷

Úřad práce má pravomoc vyžádat si kontrolu stavebního úřadu, zda stavba pro individuální či rodinnou rekreaci splňuje stanovené požadavky pro účely doplatku na bydlení. Stavební úřad je povinen takové žádosti vyhovět.

Náklady na bydlení lze pro doplatek na bydlení započítat do výše v místě obvyklé, maximálně v rozsahu 90 % normativních nákladů na bydlení.

JINÝ NEŽ OBYTNÝ PROSTOR

Jiný než obytný prostor musí mít pro účely doplatku na bydlení povahu samostatně vymezeného uzamykatelného prostoru s minimálně jednou pobytovou místností, neomezeným přístupem k pitné vodě a musí mít záchod. Také musí přiměřeně splňovat další požadavky zejména na stanovené základní stavebně technické

vlastnosti k bydlení, velikost včetně minimální podlahové plochy a světlé výšky místností, osvětlení, větrání, vytápění.⁸

Úřad práce má pravomoc vyžádat si kontrolu stavebního úřadu, zda jiný než obytný prostor splňuje stanovené požadavky pro účely doplatku na bydlení. Stavební úřad je povinen takové žádosti vyhovět.

Náklady na bydlení lze pro doplatek na bydlení započítat do výše v místě obvyklé, maximálně v rozsahu 80 % normativních nákladů na bydlení.

O přiznání či nepřiznání doplatku na bydlení v jiném než obytném prostoru informuje úřad práce pověřený obecní úřad nebo újezdni úřad příslušný podle místa skutečného pobytu adresátů dávky s podnětem k zahájení sociální práce za účelem řešení jejich bytové situace.

ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A ZDRAVOTNICKÁ ZAŘÍZENÍ LŮŽKOVÉ PÉČE

Jedná se konkrétně o ubytování v domově pro seniory, domově pro osoby se zdravotním postižením, domově se zvláštním režimem, chráněném bydlení, domě na půl cesty, terapeutické komunitě, zařízení služeb následné péče, v azylovém domě a ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče.⁹

Náklady na uvedené ubytování lze pro doplatek na bydlení započítat do výše v místě obvyklé, maximálně ve výši normativních nákladů na bydlení.

Jde o jedinou z uvedených forem bydlení, u které není doplatek na bydlení vyloučen opatřením vyhlášením oblast se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů (na rozdíl od jiného bydlení, vznikl-li právní titul k onomu jinému bydlení po vydání opatření).¹⁰ ■

Projekt Eldicare – Sladování dovedností v rostoucí evropské šedé ekonomice

Eldicare je projekt SSA („Aliance odvětvových dovedností“) financovaný Evropskou komisí v rámci programu Erasmus+. Sdružuje dvanáct partnerů z pěti evropských zemí. Jeho hlavním cílem je nabídnout neformálním pečovatelům o seniory východisko z šedého trhu pomocí vzdělávání a školení v oblasti informačních a komunikačních technologií a zdravotnictví a inovovat způsoby poskytování péče o seniory vytvořením dvou nových tržně orientovaných studijních programů.

Text: Ondřej Folk, odborný konzultant APSS ČR

Projekt je reakcí na nejnovější statistická zjištění, jež dokazují nebyvalé stárnutí

evropské populace; v posledním desetiletí se v EU významně zvýšil podíl osob nad 65 let, dosáhl bezmála 18 % celkového počtu obyvatel. Podle Eurostatu se bude do roku 2080 podíl této věkové skupiny

rovnat téměř jedné třetině obyvatelstva. Takováto demografická změna bude pochopitelně mít významný společenský dopad. Zcela jistě podstatně poroste poptávka po formálních, školených pečujících,

i tam, kde do té doby působili neformální pečovatelé z řad rodinných příslušníků, nekvalifikované pracovní síly atp.

Eldicare má za cíl vytvořit standardizovaný evropský studijní program pro oblast péče o seniory. V něm by ústřední postavení měl zaujímat sám školený (tj. pečovatel), program však bude klást důraz i na výsledky školení, mj. ve vztahu k potřebám trhu. Vychází z potřeby formálního uznání dovedností a profesionality pečujících osob a bude zahrnovat systém zajišťování kvality. Projekt usiluje o celkové zlepšení klíčových kompetencí a úrovně dovedností pečovatelů a o zvýšení kvality péče poskytované seniorům. Má zaplnit mezeru na trhu práce způsobenou nedostatečným vzděláváním, vytvořit nová a lepší pracovní místa a maximalizovat pracovní příležitosti v uvedeném odvětví. Projektoví partneři vyvinou a pilotně otestují standardizovaný evropský program odborného vzdělávání a přípravy, speciálně vytvořený pro potřeby osob pečujících o seniory, s možností atestace. Projekt tak ve výsledku přispěje ke snížení nehlášené práce v tomto oboru a k usnadnění sociální inkluze, neboť umožní zaměstnancům zaujmout lepší pracovní místa a seniorům zvýšit kvalitu svého života. Eldicare se snaží o změnu perspektivy, o odbourání stereotypů a o porozumění veřejnosti pro povolání pečovatele o seniory: zdůrazněním jeho potenciálu, vyhlídek do budoucna a možností růstu a naplnění, za použití inovativních metod a technologií.

V rámci projektu se připravují dva programy odborného vzdělávání a přípravy: jeden delší kurz pro neformální pečovatele a jedno kratší školení se zaměřením na informační a komunikační technologie. Studijní programy doplní příručky pro školitele a manuály pro posluchače, vytvořené s důrazem na studijní výsledky. Učební programy budou vycházet z cíle zahrnout neformální pečující do širšího spektra poskytovatelů péče o seniory, posílit a podpořit je v profesním rozvoji a přistupovat k pečujícím o seniory jako k odborníkům ve své profesi, nikoli jako

k nekvalifikovanému personálu. Projekt Eldicare se snaží zajistit, aby nové studijní programy, vyučování, studium, jakož i všechny vyvinuté podpůrné materiály byly inovativní, aby odpovídaly potřebám trhu, aby byly relevantní a dokonale informované, přenositelné a porovnatelné, aby naplňovaly evropské předpisy i požadavky národních akreditačních principů tak, aby se usnadnilo jejich uznávání. Studijní programy bude doprovázet sebehodnotící test, který pomůže pečujícím rozpoznat své silné a slabé stránky – a tím lépe připravit školení jejich skutečným potřebám.

Studijní programy budou mít modulovou stavbu. Budou se skládat z řady modulů, jež vytvoří jednotliví projektoví partneři podle své odborné kompetence. Mezi moduly, které byly vyhodnoceny jako relevantní pro uvedené studijní programy, patří: výživa a první pomoc; základní znalost zdravotního stavu a životních podmínek příjemce péče; práva seniorů; GDPR v oblasti péče o seniory; počítačové dovednosti; zacházení s infor-

kému kontextu jednotlivých zemí, tak aby splňovaly předepsané národní požadavky. Aktivita potřebná k přizpůsobení programů provede příslušný národní projektový partner. Po pozitivním vyhodnocení a akreditačním návrhu by měl poskytovatel odborného vzdělávání a přípravy obdržet akreditaci a studijní programy by měly dostat osvědčení kvality.

Dalšími výstupy projektu Eldicare bude vytvoření tzv. pravidel chování a psychometrická pomůcka. Pravidla chování pro pečující o seniory poskytnou potřebné rady a pokyny týkající se práce pečovatelů o seniory, budou obsahovat etická i praktická vodítka pro různé případy či nesnáze, s nimiž se mohou ve svém pracovním prostředí setkat. Nabídnou rady, kdy a jak použít elektronické nástroje a aplikace atp. Pravidla budou rovněž integrována do školícího programu. Zvýší kvalitu poskytovaných služeb a podníká pozitivní způsoby chování vůči seniorům. Psychometrická pomůcka by měla testovat duševní způsobilost pečujících a zajistit tak vhodnost pracovníka pro výkon péče

Eldicare se snaží o změnu perspektivy, o odbourání stereotypů a o porozumění veřejnosti pro povolání pečovatele o seniory: zdůrazněním jeho potenciálu, vyhlídek do budoucna a možností růstu a naplnění, za použití inovativních metod a technologií.

macemi – základní analýza dat, informační a datová gramotnost; technologické znalosti a elektronické zdroje; komunikační a společenské dovednosti; soucit, empatie a podpora duševní pohody; interakční a interpersonální dovednosti, přístup zaměřený na klienta; organizace a time management; flexibilita, iniciativnost a vytrvalost; řešení problémů; zvládnutí kritických situací; zvládnutí zármutku.

Po vytvoření těchto studijních programů a podpůrných materiálů bude dalším krokem zajistit, aby vyhovovaly potřebám trhu. Tohoto cíle má být dosaženo realizací pilotního programu. Tato fáze umožní otestování a vylepšení studijních programů tak, aby byly učební moduly skutečně relevantní a užitečné pro zvýšení patřičných dovedností a získání znalostí a kompetencí potřebných pro výkon práce kvalifikovaných pracovníků v sektoru péče o seniory. Následující fází bude připravení studijních programů specifických

o seniory a jeho duševní zdraví. Rovněž by měla minimalizovat jevy jako profesní přestupky, zneužívání či nedbalost v péči o seniory.

Projektoví partneři se skládají ze zkušených poskytovatelů vzdělávání a školení, jako je AKMI S.A. (Řecko – koordinátor projektu), Univerzita Málaga (Španělsko), Univerzita Staffordshire (Velká Británie) nebo BQS (Německo), a z organizací působících na poli péče o seniory v jednotlivých zemích, jako jsou Asisttel (Španělsko), KMOP (Řecko) ad. Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky bude mít na starosti zejména diseminační aktivity. Diseminace je významnou součástí projektu: měla by maximalizovat dopad projektu a povědomí o něm i jeho aktivitách, k čemuž bude využívat vytvořenou online platformu, řadu propagačních materiálů, publikace rozšiřované na veřejných akcích, dále bude seznamovat s projektovými výstupy v rámci informačních dnů, mezinárodní konference, prostřednictvím sociálních médií a dalších kanálů.

Další informace o projektu naleznete na webových stránkách: <http://eldicare.eu/>.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union